

[Bundvad.]

Jeg finder Anledning til her at sige, at man maa være opmærksom paa, at den Mangel paa Arbejdskraft, der inden for visse Fagomraader opstod sidste Aar, ganske overvejende skyldes Mangel paa *ung* Arbejdskraft. Vi binder i Øjeblikket Ungdom paa en Række Omraader, hvorved vi unddrager det produktive Liv Arbejdskraft. Jeg nævner: Militærvæsenet og Politiet, CB-Folk, Luftværnsfolk og Vagtmandskabet i Forbindelse med de tyske Flygtninge; desuden de fængslede og dem, der skal passe paa dem. Hertil kommer Censorer i Tyskland, Englandsfrivillige og en halv Sned Tusind danske Arbejdere i Sverige. Lægger man hertil Tallet for den stigende Beskæftigelse i Stat og Kommune i Forhold til Tallene før Krigen, tager man ikke meget fejl, hvis man skyder paa, at der paa disse Omraader i Øjeblikket bindes mellem 50 000 og 60 000 flere Arbejdere, væsentligst unge, end i 1938. Yderligere kommer dertil, at vi paa Grund af den lave Fødselshyppighed sidst i 1920'erne og først i 1930'erne nu staaer med 30 000—34 000 færre unge i Aldersgrupperne 15—20 Aar end normalt. Det er her den væsentligste Aarsag ligger til den Mangel paa ung Arbejdskraft, der sidste Sommer viste sig inden for visse Fag, men det berettiger ikke til, at man overser Problemet de ældre Arbejdere. Ifølge nogle Oplysninger, den højtærede Arbejds- og Socialminister gav i sin Tale under Finanslovbehandlingen, er der foretaget en Undersøgelse af hele dette Problem. Ministeren antydede her en Række særlige Forhold, bl. a. at over Halvdelen af de Arbejdere, hvis Forhold var blevet undersøgt, var over 50 Aar. Naar Forholdet er som her af Ministeren antydet, kan det ikke nytte at stikke Hovedet i Busken og tro, at alt er vel forvaret, fordi vi tilfældigvis mangler ung Arbejdskraft paa et begrænset Omraade. Saa bliver det alligevel nødvendigt for det offentlige at sætte ind i Forsøg paa at afskaffe denne særlige Arbejdsløshed, de ældres, og det vil kunne gøres bl. a. gennem offentlige Arbejder — ogsaa om Sommeren.

Lad mig ogsaa nævne, at vi har Problemet Landbrugets Arbejdskraft. Den sidst foretagne Tælling viser, at der i Landbruget i November 1946 var beskæftiget 24 000 færre end i 1945 paa samme Tid. Det vil altsaa sige, at der finder en fortsat Udvandring Sted. Det ses bl. a. af Tallene, at ca. 14 000 af de omtalte 24 000 var fremmede, faste Medhjælpere. Det betyder, at Ungdommen fortsat udvandrer fra Landbruget. Aarsagerne hertil er sikkert flere. Lad mig bl. a.

nævne den ringe Udsigt til at faa eget Brug, Vanskelighederne ved at faa en Landarbejderbolig, og i denne Forbindelse noget meget vigtigt, Vanskelighederne ved at holde konstant Beskæftigelse i Landbrugsomraaderne, samtidig med at Byernes Aviser lokker med fristende Annoncer om saakaldt varigt Arbejde til de unge. For nogle Aar siden foretog nogle fremsynede L. A. B.-Folk Undersøgelser i Landkommunerne over Muligheden af at fremskaffe Beskæftigelse, eventuelt med offentlig Støtte, med Henblik paa Indsats efter Krigen. Tanken var dels at søge indfriet det almindelige Løfte om fuld Beskæftigelse efter Krigen, dels at gøre et Forsøg paa at finde Arbejder frem, der i Vinterhalvaaret kunde holde Arbejdskraften ved Landbruget, saaledes at den var til Stede, naar Erhvervet havde Brug derfor.

Nu ser vi, at Regeringen ved Standsning af de offentlige Arbejder ogsaa i Landkommunerne i høj Grad modvirker de nævnte sunde Bestræbelser. Man forstaaer ikke, at Regeringen ikke kan faa Øjnene op for Problemet, og man forstaaer slet ikke, at Venstre ogsaa paa dette Felt driver Restriktionspolitik. Dispensationer er givet i et for ringe Omfang og mærkværdigvis med den Klausul, at den Ret, Arbejdsanvisningskontorerne tidligere havde til at afvige fra Henvisningsbestemmelserne, er ophævet. Det forekommer en; som om Regeringen i sine Bestræbelser for at støtte Landbruget i Arbejderspørgsmaalet i Stedet for kommer til at skade Erhvervet.

Maaske vil nogle hævde, at alle de af mig rejste Spørgsmaal kan løses gennem de givne Dispensationsbestemmelser. Teoretisk set skulde det ogsaa være muligt, ja, man kan vel ogsaa gaa saa vidt at sige, at Dispensationsbestemmelserne indeholder Mulighed for helt at ophæve Cirkulærets Virkninger. Men Praxis viser noget andet. Af de Meddelelser, der indgaar fra Kommunerne, fremgaar det ganske tydeligt, at Ministeren har afslaaet Dispensation for overordentlig nyttige Arbejder, paa samme Tid som Arbejdskraft til Arbejdernes Udførelse var til Stede. Ganske særlig meningsløst virker Afslagene, hvor Talen er om at udføre Arbejder, der skal forberede Arealer til Byggeri, som vi har saa stærkt Brug for. Lad mig nævne nogle karakteristiske Eksempler paa, at man ikke har taget rimeligt Hensyn til Kommunernes Interesser.

København. Ude paa Vest-Amager har man for 35 Aar siden begyndt en Udstyknings med Tilladelse af Landbrugsministeriet. Det er Landvindingsarbejde ved en Storby, opfyldte Arealer, der efterhaanden